

260608

Privattandläkarnas remissvar avseende promemorian Nya övergångsbestämmelser med anledning av tillståndsplikt för privata tandvårdgivare

Inledning

Privattandläkarna är branschorganisationen för den privata tandvården i Sverige. Vi är den enda organisation som företräder privata vårdgivare inom tandvården. Cirka 70 procent av landets privata tandvårdsverksamheter är medlemmar i organisationen, och omkring 75 procent av alla kliniskt verksamma privata tandläkare arbetar hos någon av våra medlemsföretag.

Privattandläkarna har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian *Nya övergångsbestämmelser med anledning av tillståndsplikt för privata tandvårdgivare* och vill framföra följande. Privattandläkarna välkomnar regeringens initiativ att justera övergångsbestämmelserna. För att säkerställa kontinuitet i tandvården och undvika onödiga hinder för verksamhetsöverlåtelse bör dock regleringen kompletteras enligt ovan.

Förutom förändrade övergångsregler finns det ett fortsatt behov av att tydliggöra tillståndskraven och skapa en mer förutsebar och effektiv handlägningsprocess hos IVO.

Övergripande synpunkter

Införandet av tillståndsplikt för privata vårdgivare inom tandvården har präglats av betydande problem. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har haft stora svårigheter att hantera tillståndprocessen. En viktig orsak till detta är att myndigheten har tolkat kravet i 2 kap. 5 § 2 patientsäkerhetslagen (2010:659), avseende att vårdgivaren genom erfarenhet eller på annat sätt ska ha tillräcklig insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, betydligt striktare än vad lagstiftaren avsett.

Konsekvenserna har blivit omfattande. Under de första fem månaderna efter reformens ikraftträdande har IVO endast fattat sju beslut i tillståndsärenden för privata tandvårdsverksamheter, 6 avslag och ett bifall. Det innebär att endast en ny privat tandvårdsverksamhet har kunnat etableras under 2026.

Situation är oacceptabel. Privattandläkarna anser att det krävs tydligare och mer förutsebara spelregler för tillståndprocessen. Det behöver klargöras vilka krav som är rimliga att ställa på vårdgivaren för att utestänga oseriösa och kriminella aktörer men samtidigt vara hanterbara för en bransch som till stor del består av företag med färre än fyra anställda, hur vårdgivaren ska kunna visa att kraven är uppfyllda samt vilka handläggningstider som ska gälla efter att en komplett ansökan har inkommit till IVO.

Synpunkter på förslaget i kapitel 4 – Ny övergångsbestämmelser i patientsäkerhetslagen

Privattandläkarna delar regeringens bedömning att det finns behov av justerade övergångsbestämmelser. Vi anser dock att den föreslagna ändringen inte är tillräcklig.

Förslaget omfattar endast vårdgivare som före den 1 januari 2026 bedrev verksamhet enligt tandvårdslagen men som inte hade anmält sig till vårdgivarregistret. Däremot hanteras inte situationen där en befintlig tandvårdsverksamhet övertas av en annan juridisk person efter den 1 januari 2026. Privattandläkarna menar att det inte heller framgår hur vårdgivare som bedrev verksamhet under 2025 men idag inte är anmälda till vårdgivarregistret ska hanteras fram till dess att övergångsbestämmelserna träder i kraft.

Verksamhetsöverlåtelse är vanliga inom tandvården och innebär normalt ingen förändring av patientsäkerhetsarbetet och den tandvård som bedrivs. Trots detta riskerar verksamheten att behöva upphöra eller begränsas i väntan på att tillståndsfrågan avgörs. Detta skapar, brist på tandvård, osäkerhet för patienter, medarbetare och verksamhetsutövare.

Privattandläkarna anser därför att övergångsbestämmelserna bör utvidgas så att även verksamheter som före den 1 januari 2026 bedrivit verksamhet enligt tandvårdslagen och som därefter övertas av en ny juridisk person får fortsätta verksamheten till dess att tillståndsansökan har prövats slutligt.

Förslag till kompletterad övergångsbestämmelse

Privattandläkarna föreslår att övergångsbestämmelserna utformas enligt följande.

En privat vårdgivare som före den 1 januari 2026 påbörjat verksamhet som omfattas av tandvårdslagen (1985:125) men inte anmält denna till Inspektionen för vård och omsorg får, trots det som sägs i punkten 3 och under förutsättning att en ansökan om tillstånd enligt denna lag har getts in till Inspektionen för vård och omsorg före den 1 januari 2027, fortsätta att bedriva verksamheten utan tillstånd till dess att ansökan har prövats slutligt.

En verksamhet som före den 1 januari 2026 har påbörjat verksamhet som omfattas av tandvårdslagen (1985:125) och som därefter övertas av en annan vårdgivare får fortsätta utan tillstånd till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt förutsatt att

- a) verksamheten övertas av en annan vårdgivare som före den 1 januari var anmäld till vårdgivarregister, eller
- b) om företaget började bedriva tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) efter 1 januari 2026 och verksamhetschefen kommer att vara densamma före som efter övertagandet.

För Privattandläkarna

Lars Olsson

Näringspolitisk chef